

مقدمه قانون اساسي

[۱]

الف - لبنان، در درون مرزهاي خود که در قانون اساسي تعيين و در سطح بين‌المللي برسميت شناخته شده است، يك ميهن مقتدر، آزاد و مستقل، ميهني مصرح براي تمامي فرزندان خويش، واحد در خطه مردم و نهادهاي خود مي‌باشد.

ب - لبنان از هويت و وابستگي عربي برخوردار، يکي از اعضاي بنيانگذار و فعال اتحاديه دول عربي و به قراردادهاي آن پاي‌بند است. لبنان همچنين از اعضاي بنيانگذار و فعال سازمان ملل متحد است و به کنوانسيونهاي آن و بيانیه جهانی حقوق بشر پاي‌بند مي‌باشد. دولت لبنان اصول مزبور را در کليه زمينه و عرصه‌ها بدون هيچ استثنائي به مورد اجرا مي‌گذارد.

ج - لبنان جمهوري دمکراتيك و پارلماني است که بنياد آن بر پایه احترام به آزاديهاي عمومي و در رأس آنها آزادي عقیده و مسلک و برقراري عدالت اجتماعي و برابري در حقوق و وظائف در میان کليه اتباع، بدون هيچ تبعيض و تمايزي، استوار مي‌باشد. د - مردم منشاء قدرت و داراي حاکميت مي‌باشند که آن را از طريق نهادهاي قانوني اعمال مي‌کنند.

هـ - نظام موجود بر پایه اصل تفکيک قوا، توازن و همکاري میان آنها استوار است. و - نظام اقتصادي آزاد مي‌باشد و ابتکارات فردي و مالکيت خصوصي را تضمين مي‌کند.

ز - توسعه و رشد متوازن فرهنگي، اجتماعي و اقتصادي مناطق رکن بنيادين وحدت دولت و ثبات نظام بشمار مي‌آيد.

ح - از میان برداشتن مذهبي‌گري سياسي هدف اصلي ملّي مي‌باشد که براي تحقق آن بايد بر اساس يك برنامه مرحله‌بندي شده اقدام کرد.

ط - سرزمين لبنان سرزميني يکپارچه براي تمامي مردم لبنان است و هر لبناني حق اقامت در هر بخش از آن را در سايه حاکميت قانون دارد. هيچ گونه تبعيض بين مردم بر اساس تعهد خاصي يا تقسيم‌بندي يا افزاز يا اقامت وجود نداد.

ي - مشروعيت، هر قدرتي که با منشور همزيستي در تضاد باشد به رسميت شناخته نمي‌شود.

فصل اول**مقررات بنيادين****مبحث نخست: دولت و سرزمين****اصل اول [۲]****(قانون بنيادين مصوب ۱۹۴۳/۱۱/۹ اين اصل را به شرح ذيل اصلاح نمود)**

لبنان كشوري مستقل، واحد و مقتدر مي‌باشد. مرزهاي آن همان مرزهاي کنوني است که آن را به شرح ذيل محدود مي‌نمايد:

[۱] () قانون بنيادين مصوب ۱۹۹۱/۹/۲۱ اين مقدمه را به قانون اساسي افزود.

از شمال: از نقطه پایان نهر الکبیر در امتداد خطی به موازات مسیر رودخانه تا نقطه تلاقی آب رودخانه با آب وادی خالد در بلندیهای جسر القمر.
از شرق: خط الرأس حد فاصل میان دره وادی خالد و دره نهر العاصی (اورنت) که از روستاهای معصره، حربانه، هیت - ابش - فیضان، در بلندیهای روستاهای بریفا و مطربا می‌گذرد، محدوده شمالی شهرستان بعلبک را در مسیر شمال شرق و جنوب شرق، سپس محدوده‌های شرقی شهرستانهای بعلبک، بقاع، حاصیه و راشیه را طی می‌کند.
از جنوب: در محدوده دو شهرستان صور، مرجعیون کنونی.
و از غرب: دریای مدیترانه.

اصل دوم

هیچ بخشی از سرزمین لبنان را نمی‌توان ترک یا واگذار نمود.

اصل سوم

تغییرات تقسیمات کشوری فقط بموجب قانون امکان‌پذیر است.

اصل چهارم

نظام حکومتی لبنان بزرگ جمهوری و پایتخت آن بیروت می‌باشد.

اصل پنجم [۳] ۱

(قانون بنیادین مصوب ۱۹۴۳/۱۲/۷ این اصل را به شرح ذیل اصلاح نمود)

پرچم لبنان از سه نوار افقی تشکیل شده است: دو نوار قرمز رنگ یک نوار سفیدرنگ را در بر گرفته‌اند. پهنای نوار سفید رنگ معادل پهنای دو نوار قرمز رنگ می‌باشد. در وسط نوار سفید رنگ تصویر درخت سدر سبز رنگی نقش بسته که پهنای آن یک سوم نوار را اشغال کرده و بالاترین و پائین‌ترین قسمت آن با نوارهای قرمز مماس می‌باشد.

مبحث دوم: مردم لبنان، حقوق و وظایف آنان

اصل ششم

تابعیت لبنانی و نحوه اخذ، حفظ و سلب آن به موجب قانون تعیین می‌گردد.

اصل هفتم

تمامی مردم لبنان در قبال قانون با هم برابر می‌باشند. آنها همچنین از حقوق مدنی و سیاسی یکسان برخوردار و به یک میزان مسئولیتها و وظایف عمومی را بدون هیچ تبعیضی عهده دارند.

اصل هشتم

آزادیهای شخصی تضمین شده و در حمایت قانون می‌باشد. هیچ کس را نمی‌توان جز بر اساس مفاد قانونی دستگیر یا بازداشت نمود و تعیین جرم و مجازات فقط به موجب قانون انجام می‌گیرد.

اصل نهم

آزادی مطلق عقاید وجود دارد. دولت ضمن تکریم خداوند متعال تمامی ادیان را محترم می‌شمارد و آزادی برپائی آیینهای مذهبی را تضمین و از آن حمایت می‌نماید، به شرط اینکه برپائی آیینهای مزبور موجب اخلال در نظم عمومی نباشد. دولت لبنان همچنین احترام به احوال شخصی و منافع دینی کلیه اتباع، را صرفنظر از مذهب آنها، تضمین می‌کند.

نکته مهم: به نظر ما ترجمه باید به شرح ذیل باشد:

«... دولت کلیه ادیان و مسلکها را محترم می‌شمارد و حمایت از برگزاری آزادانه آیینهای مذهبی را تضمین می‌نماید به شرط...»

اصل دهم

آموزش و پرورش به صورتی که در نظم عمومی اخلاص ایجاد نماید و منافاتی با شئون اخلاقی و اسائه‌ای به کرامت هیچیک از ادیان نداشته باشد آزاد می‌باشد. به موجب مقررات کلی مربوط به آموزش عمومی ابلاغی دولت، حقوق جوامع مبنی بر داشتن و تأسیس مدارس خاص نباید خدشه‌دار شود.

اصل یازدهم [۴]

(قانون بنیادین مصوب ۱۹۴۳/۱۱/۹ این اصل را به شرح ذیل اصلاح نمود)
زبان عربی زبان رسمی و ملی کشور است. قانون موارد استفاده از زبان فرانسه را تعیین خواهد کرد.

اصل دوازدهم

کلیه اتباع لبنانی جز با ارجحیت ناشی از شایستگی و توانایی و بر اساس شرایط مقرر در قانون می‌توانند به مشاغل دولتی اشتغال ورزند. نظامنامه‌ای خاص بر کارکنان دولت بر اساس اداره‌ای که به آن تعلق دارند نظارت دارد.

اصل سیزدهم

آزادی ابراز اندیشه از طریق سخن یا قلم، آزادی مطبوعات، آزادی گردهمایی و آزادی تشکیل جمعیتها در محدوده مقرر در قانون تضمین شده است.

اصل چهاردهم

محل اقامت از تعرض مصون است. هیچ کس جز در موارد پیش‌بینی شده و به انحاء مقرر در قانون حق ورود به آن را ندارد.

اصل پانزدهم

قانون از مالکیت حمایت می‌کند. هیچ کس را، مگر به علت منافع عمومی در موارد مقرر در قانون و با جبران خسارت عادلانه و پیشاپیش نمی‌توان از مالکیت خود محروم کرد.

فصل دوم

قوا

مبحث نخست: مقررات کلی

اصل شانزدهم [۵]

(قانون بنیادین مصوب ۱۹۲۷/۱۰/۱۷ این اصل را به شرح ذیل اصلاح نمود)

فقط يك مجلس یعنی مجلس نمایندگان قوه مقننه را اعمال می‌نماید.

اصل هفدهم [۶]

(قانون بنیادین مصوب ۱۹۹۰/۹/۲۱ این اصل را به شرح ذیل اصلاح نمود)
قوه مجریه به شورای وزیران واگذار می‌شود و این شورا طبق مفاد قانون اساسی حاضر، آن را اعمال می‌نماید.

اصل هجدهم (۳)

(قوانین بنیادین مصوب ۱۹۲۷/۱۰/۱۷ و ۱۹۹۰/۹/۲۱ این

اصل را به شرح ذیل اصلاح نمودند)

مجلس نمایندگان و شورای وزیران از حق پیشنهاد قوانین برخوردارند. [۷]

تا زمانیکه قانونی به تصویب مجلس نمایندگان نرسیده است توشیح نمی‌شود.

اصل نوزدهم [۸]

(قوانین بنیادین مصوب ۱۹۲۷/۱۰/۱۷ و ۱۹۹۰/۹/۲۱)

این قانون را به شرح ذیل اصلاح نمودند

شورای قانون اساسی برای اعمال نظارت تام بر مطابقت داشتن قوانین با قانون اساسی و اعلام نظر در خصوص تعارضات و اسناد مربوط به انتخابات ریاست جمهوری و مجلسین تشکیل می‌گردد. رئیس جمهور، رئیس مجلس نمایندگان، رئیس هیأت دولت یا ۱۰ عضو مجلس نمایندگان همچنین رؤسای جوامعی که منحصرأ در خصوص احوال شخصی، آزادی عقاید، آزادی آیینهای مذهبی و آزادی آموزش دینی قانوناً به رسمیت شناخته شده‌اند از حق درخواست تشکیل جلسه شورا برخوردارند. قواعد مربوط به سازماندهی شورا و عملکرد، ترکیب و تشکیل جلسه شورا به موجب قانون تعیین می‌شود.

اصل بیستم

قوه قضاییه در چارچوب شرح وظائف مقرر در قانون اقدام و تضمینات الزامی را برای قضاوت و متهمین فراهم می‌نماید. انواع محاکم با درجات مختلف قوه قضاییه را اعمال می‌کنند. قانون حدود و شرایط عدم عزل و انتقال صاحبمنصبان قضایی را تعیین می‌کند. قضاوت در انجام وظیفه قضایی خود مستقل می‌باشند. احکام و آراء کلیه محاکم به نام مردم لبنان صادر و اجرا می‌شود.

اصل بیست و یکم

هر تبعه لبنانی دارای ۲۱ سال سن و واجد شرایط پیش‌بینی شده در قانون انتخابات از حق رأی برخوردار است.

مبحث دوم: قوه مقننه

اصل بیست و دوم (۱)

(قانون بنیادین مصوب ۱۹۲۷/۱۰/۱۷ این اصل را منسوخ و قانون بنیادین

مصوب ۱۹۹۰/۹/۲۱ این اصل را مجدداً وضع نمود)

با انتخاب اولین مجلس نمایندگان بر اساس ملی و نه مذهبی، مجلس سنائی [۹] تأسیس خواهد شد که تمامی جوامع فکری در آن نمایندگی دارند؛ اختیارات آن محدود به مسایل خیل مهم ملی می‌باشد.

اصل بیست و سوم [۱۰]

(قانون بنیادین مصوب ۱۹۲۷/۱۰/۱۷ این اصل را منسوخ نمود)

اصل بیست و چهارم (۳)

(قانون بنیادین مصوب ۱۹۲۷/۱۰/۱۷، مصوبه دولتی شماره ۱۲۹ مورخه

۱۹۴۳/۳/۱۸ و قوانین

بنیادین مصوب ۱۹۴۷/۱/۲۱ و ۱۹۹۰/۹/۲۱ این اصل را به شرح ذیل اصلاح نمودند)

مجلس نمایندگان از اعضای منتخب تشکیل شده است که تعداد آنها و نحوه انتخاب [۱۱] آنها به موجب قوانین انتخاباتی مجرا تعیین می‌گردد.

تا زمانی که مجلس نمایندگان يك قانون انتخابات بدون قید مذهبی را وضع کند کرسی‌های مجلسین بر اساس قواعد ذیل توزیع می‌شود:

الف) بشکل مساوي بين مسيحيان و مسلمانان.
ب) بشکل نسبي بين جوامع هر يك از دو طبقه مزبور.
ج) بشکل نسبي بين مناطق مختلف.

كرسيهاي مجلسين كه در زمان انتشار قانون اساسي حاضر بلا تصدي مانده اند و همچنين كرسياهي ايجاد شده توسط قانون انتخابات، به طور استثنائي و براي يكبار، با اجراي اصل برابري بين مسيحيان و مسلمانان، طبق منشور آشتي ملي فقط يكبار توسط دولت اتحاد ملي و با اكثريت دوسوم از طريق انتخابات اشغال مي گردند.
قانون انتخابات نحوه اجراي اين اصل را تعيين مي نمايد.

اصل بيست و پنجم [۱۲]

(قانون بنيادين مصوب ۱۹۴۷/۱/۲۱ اين اصل را به شرح ذيل اصلاح نمود)
در صورت انحلال مجلس نمايندگان، سند انحلال بايد حاوي فراخوان انتخاب كنندگان براي شركت در انتخابات جديد باشد كه طبق اصل بيست و چهارم انجام مي شود و بايد در مهلت مقرر كه از سه ماه تجاوز نمي كند پايان يابد.

مبحث سوم: مقررات كلي

اصل بيست و ششم [۱۳]

(قانون بنيادين مصوب ۱۹۲۷/۱۰/۱۷ اين اصل را به شرح ذيل اصلاح نمود)

مجلس و قوه مجريه در بيروت مستقر مي باشند.

اصل بيست و هفتم [۱۴]

(قوانين بنيادين مصوب ۱۹۲۷/۱۰/۱۷ و ۱۹۴۷/۱/۲۱ اين اصل را به شرح ذيل اصلاح نمودند)

عضو مجلس نماينده تامامي ملت است. وي نمي تواند هيچ نوع وكالت مقيدي را از سوي انتخاب كنندگان خود بپذيرد.

اصل بيست و هشتم [۱۵]

(قوانين بنيادين مصوب ۱۹۲۷/۱۰/۱۷ و ۱۹۲۹/۵/۸ اين اصل را به شرح ذيل اصلاح نمودند)

هيچ منافاتي بين مأموريت وكالت و مسئوليت وزارت وجود ندارد. وزراء را مي توان از مجلس يا خارج آن برگزيد.

اصل بيست و نهم [۱۶]

(قانون بنيادين مصوب ۱۹۲۷/۱۰/۱۷ اين اصل را به شرح ذيل اصلاح نمود)

موارد عدم صلاحيت وكالت به موجب قانون تعيين مي شود.

اصل سيام (۳)

(قانون بنيادين مصوب ۱۹۲۷/۱۰/۱۷ و مصوبه دولتي شماره ۱۲۹ مورخه ۱۹۴۳/۳/۱۸ و قوانين

بنيادين مصوب ۱۹۴۷/۱/۲۱ و ۱۹۹۰/۹/۲۱ اين اصل را به شرح ذيل اصلاح نمودند)

فقط نمايندگان واجد صلاحيت بررسي اعتبارنامه خود مي باشند. ابطال اعتبارنامه [۱۷] فقط با رأي اكثريت دوسوم كل اعضا انجام مي پذيرد.

اين اصل به محض تشكيل شوراي قانون اساسي و اجراي قانون مربوطه رسماً منسوخ مي گردد.

اصل سي و يكم [۱۸] ۱
(قانون بنيادين مصوب ۱۹۲۷/۱۰/۱۷ اين اصل را به شرح ذيل اصلاح نمود)

تشكيل جلسه مجلس خارج از زمان قانوني نشستها ممنوع و غيرقانوني است.

اصل سي و دوم [۱۹] ۱
(قانون بنيادين مصوب ۱۹۲۷/۱۰/۱۷ اين اصل را به شرح ذيل اصلاح نمود)

مجلس هر ساله دو نشست عادي تشكيل مي دهد. اولين نشست در اولين سه شنبه پس از ۱۵ مارس افتتاح و در پايان ماه مه ختم مي شود. دومين جلسه در اولين سه شنبه پس از ۱۵ اکتبر افتتاح مي گردد. دومين نشست پيش از هر کاري به بحث و رأي گيري در مورد بودجه اختصاص دارد. نشست مزبور تا پايان سال به طول مي انجامد.

اصل سي و سوم (۳)
(قوانين بنيادين مصوب ۱۹۲۷/۱۰/۱۷ و ۱۹۹۰/۹/۲۱ اين اصل را به شرح ذيل اصلاح نمودند)

افتتاح و اختتام نشستهاي عادي قانوناً در تاريخهاي تعيين شده در اصل [۲۰] سي و دوم انجام مي پذيرد. رئيس جمهور با توافق رئيس دولت مي تواند، از طريق مصوبه دولتي که تاريخ افتتاح و اختتام نشستها و همچنين دستور جلسه را تعيين مي کند، مجلس نمايندگان را به نشستهاي فوق العاده فراخواند. چنانچه اکثريت مطلق مجموعه اعضاء مجلس نمايندگان درخواست نمايند، رئيس جمهور موظف است نسبت به فراخواندن مجلس مزبور به نشستهاي فوق العاده اقدام نمايد.

اصل سي و چهارم [۲۱] ۱
(قانون بنيادين مورخه ۱۹۲۷/۱۰/۱۷ اين اصل را به شرح ذيل اصلاح نمود)
تشكيل جلسه مجلس، فقط با حضور اکثريت اعضاي قانوني، مي تواند اعتبار داشته باشد. رأي گيريها با اکثريت آراء صورت مي پذيرد. در صورت تساوي آراء مسأله مورد بررسي رد مي شود.

اصل سي و پنجم [۲۲] ۱
(قانون بنيادين مصوب ۱۹۲۷/۱۰/۱۷ اين اصل را به شرح ذيل اصلاح نمود)

مباحث مجلس علني مي باشد. معذالك مجلس به درخواست دولت يا پنج تن از اعضاء خود جلسه غيرعلني تشكيل مي دهد. مجلس در مورد اينکه بحث به صورت علني پيگيري شود تصميم گيري مي کند.

اصل سي و ششم
رأي گيري، جز در موارد انتخابات، به صورت شفاهي يا به روش قيام و قعود، و در موارد مذکور به صورت مخفي انجام مي گيرد. ولي در مورد تاممي قوانين يا موضوع رأي اعتماد، آراء هميشه با ذکر نام و با صدای بلند صادر مي شود.

اصل سي و هفتم (۲)
(قوانين بنيادين مصوب ۱۹۲۷/۱۰/۱۷ و ۱۹۲۹/۵/۸ اين اصل را به شرح ذيل اصلاح نمود)

حق هر نماينده مبني بر بحث و بررسي در مورد مسئوليت وزرا طي نشستهاي [۲۳] عادي و فوق العاده خدشه ناپذير است. چنين پيشنهادي را فقط با گذشت

حداقل پنج روز از تقدیم آن به هیأت رئیسه مجلس نمایندگان و ارسال آن برای وزیر یا وزرای ذینفع، می‌توان مورد بررسی و رأی‌گیری قرار داد.

اصل سی و هشتم [۲۴] ۱

(قانون بنیادین مصوب ۱۹۲۷/۱۰/۱۷ این اصل را به شرح ذیل اصلاح نمود)

هر طرح قانونی را که مجلس، رد نماید نمی‌توان آن را در همین نشست مجدداً مطرح کرد.

اصل سی و نهم [۲۵] ۱

(قانون بنیادین مصوب ۱۹۲۷/۱۰/۱۷ این اصل را به شرح ذیل اصلاح نمود)

هیچ يك از اعضای مجلس را، به علت عقاید یا آراء مطروحه طی دوره نمایندگی‌اش، نمی‌توان مورد پیگرد یا تعقیب قرار داد.

اصل چهلم [۲۶] ۱

(قانون بنیادین مصوب ۱۹۲۷/۱۰/۱۷ این اصل را به شرح ذیل اصلاح نمود)

جز در موارد جرم آشکار، اعضای مجلس را به علت تخلف از قانون جزایی طی نشست مجلس فقط با مجوز مجلس می‌توان مورد پیگرد و بازداشت قرار داد.

اصل چهل و یکم (۳)

(قانون بنیادین مصوب ۱۹۲۷/۱۰/۱۷ و مصوبه دولتی شماره ۱۲۹

مورخه ۱۹۴۳/۳/۱۸ و قانون بنیادین مصوب ۱۹۴۷/۱/۲۱

این اصل را به شرح ذیل اصلاح نمودند)

در صورت عدم تصدی کرسی مجلس، کرسی مزبور ظرف دو ماه اشغال [۲۷] می‌گردد. مأموریت عضو جدید با اتمام مأموریت عضوی که جایگزین وی می‌شود پایان می‌یابد. چنانچه کمتر از شش ماه به پایان دوره قانونگذاری مجلس مانده باشد، کرسی بلامتصدی اشغال نمی‌شود.

اصل چهل و دوم (۱)

(قانون بنیادین مصوب ۱۹۲۷/۱۰/۱۷، مصوبه دولتی شماره ۱۲۹ مورخه ۱۹۴۳/۳/۱۸ و

قانون بنیادین مصوب ۱۹۴۷/۱/۲۱ این اصل را به شرح ذیل اصلاح نمودند)

انتخابات عمومی مجلس جدید ظرف شصت روز پیش از پایان مأموریت آن [۲۸] برگزار می‌شود.

اصل چهل و سوم [۲۹] ۱

(قانون بنیادین مصوب ۱۹۲۷/۱۰/۱۷ این اصل را به شرح ذیل اصلاح نمود)

مجلس آئین‌نامه داخلی خود را تدوین می‌کند.

اصل چهل و چهارم (۲)

(قوانین بنیادین مصوب ۱۹۲۷/۱۰/۱۷، ۱۹۴۷/۱/۲۱ و ۱۹۹۰/۹/۲۱

این اصل را به شرح ذیل اصلاح نمودند)

در هر دوره جدید، مجلس وکلا به ریاست رئیس سنی خود و با منشی‌گری دوا [۳۰] نفر از جوانترین اعضا تشکیل جلسه می‌دهد. مجلس نسبت به انتخاب جداگانه رئیس و نائب رئیس مجلس از طریق رأی‌گیری مخفی و با اکثریت مطلق آراء جمع‌آوری شده و برای طول دوره مأموریت مجلس اقدام می‌کند. در دور سوم رأی‌گیری نتایج مکسوب دارای اکثریت نسبی می‌باشد و در صورت تساوی آراء، مسن‌ترین فرد انتخاب می‌شود. در هر دوره جدید مجلس نمایندگان و همچنین در افتتاح نشست اکثیر، مجلس نسبت به انتخاب دو نفر منشی از طریق رأی‌گیری مخفی و با اکثریت مذکور در بند اول این اصل اقدام می‌نماید.

مجلس فقط برای یکبار و پس از گذشت دو سال از انتخاب رئیس و نائب رئیس، در اولین نشست خود، بر اساس درخواست امضا شده از سوی حداقل ده تن از نمایندگان و با اکثریت دوسوم مجموع اعضا می‌تواند از رئیس یا نایب رئیس سلب اعتماد نماید. در این صورت مجلس نمایندگان باید بلافاصله برای اشغال سمت بلا تصدی تشکیل جلسه دهد.

اصل چهل و پنجم [۳۱] ۱

(قانون بنیادین مصوب ۱۹۲۷/۱۰/۱۷ این اصل را به شرح ذیل اصلاح نمود)
اعضای مجلس فقط در صورت حضور در جلسه در رأی‌گیری شرکت می‌کنند؛ رأی نیابتی پذیرفته نیست.

اصل چهل و ششم [۳۲] ۱

(قانون بنیادین مصوب ۱۹۲۷/۱۰/۱۷ این اصل را به شرح ذیل اصلاح نمود)
مجلس به تنهایی از حق حفظ نظم داخلی خود از طریق رئیس مجلس برخوردار است.

اصل چهل و هفتم [۳۳] ۱

(قانون بنیادین مصوب ۱۹۲۷/۱۰/۱۷ این اصل را به شرح ذیل اصلاح نمود)
تنظیم و تقدیم درخواست به مجلس فقط به صورت مکتوب انجام می‌شود. ارایه درخواستها به صورت شخصی یا شفاهی ممنوع می‌باشد.

اصل چهل و هشتم [۳۴] ۱

(قانون بنیادین مصوب ۱۹۲۷/۱۰/۱۷ این اصل را به شرح ذیل اصلاح نمود)
حقوق و مزایای اعضای مجلس به موجب قانون تعیین می‌شود.

مبحث چهارم: قوه مجریه

۱- رئیس جمهور

اصل چهل و نهم (۱)

(قوانین بنیادین مصوب ۱۹۲۷/۱۰/۱۷، ۱۹۲۹/۵/۸، ۱۹۴۷/۱/۲۱ و ۱۹۹۰/۹/۲۱ این

اصل را به شرح ذیل اصلاح نمودند)

رئیس جمهور، رئیس حکومت و نماد وحدت کشور می‌باشد. وی بر احترام به قانون اساسی و حفظ استقلال لبنان، وحدت و تمامیت ارضی آن طبق مفاد قانون اساسی نظارت دارد. وی ریاست شورای عالی دفاع و فرماندهی کل قوای مسلح را بر عهده دارد که خود تحت اداره شورای وزیران می‌باشند.

رئیس جمهور در دور نخست با رأی‌گیری غیرعلنی با اکثریت دوسوم آراء توسط مجلس نمایندگان برگزیده می‌شود. در دوره‌های بعدی اکثریت مطلق کافی است. دوره ریاست رئیس

جمهور شش سال مي باشد. وي فقط پس از حد فاصل يك دوره زماني شش ساله مي تواند مجدداً انتخاب شود. هيچ كس واجد صلاحيت انتخاب شدن براي رياست جمهوري نمي باشد مگر اينكه واجد شرايط الزامي براي انتخاب شدن در مجلس نمايندگان باشد، شرايط مزبور مانع صلاحيت نامزدي نمي گردد.

صاحبمنصبان قضايي و كارمندان عاليرتبه يا مشابه آن در ادارات دولتي، مؤسسات عمومي و هر شخص حقيقي حقوق عمومي در طي انجام وظائف و در مدت دو سال پس از تاريخ استعفا و انفصال كامل از انجام وظائف يا از تاريخ بازنشستگي خود نمي توانند انتخاب شوند. [۳۵]

* تبصره (۱): [۳۶] براي يكبار و بطور فوق العاده مي توان رئيس جمهور را از ميان قضات و كارمندان عاليرتبه يا مشابه آن در كليۀ ادارات و سازمانها و نهادهاي دولت انتخاب كرد.
* تبصره (۲): اين قانون (تبصره (۱)) بمحض انتشار در روزنامه رسمي به مورد اجرا گذاشته خواهد شد.

اصل پنجاهم

پيش از اينكه رئيس جمهور زمام امور را بدست گيرد در برابر اعضاي مجلسين با عبارات ذيل سوگند وفاداري به ملت لبنان و قانون اساسي ياد مي كند:
«به پروردگار متعال سوگند ياد مي كنم كه به قانون اساسي و قوانين ملت لبنان احترام گذارده و حافظ استقلال لبنان و تماميت ارضي كشور باشم».

اصل پنجاه و يكم [۳۷]

(قوانين بنيادين مصوب ۱۹۲۷/۱۰/۱۷ و ۱۹۹۰/۹/۲۱ اين اصل را به شرح ذيل اصلاح نمودند)

رئيس جمهور قوانين را بر اساس مهلتهاي تعيين شده در قانون اساسي پس از تصويب مجلس توشيح و انتشار آنها را درخواست مي نمايد؛ ولي نمي تواند قوانين را اصلاح يا خود را از تطبيق با مفاد آن معاف نمايد.

اصل پنجاه و دوم (۲)

(قوانين بنيادين مصوب ۱۹۲۷/۱۰/۱۷، ۱۹۴۳/۱۱/۱۹ و ۱۹۹۰/۹/۲۱ اين اصل را به شرح ذيل اصلاح نمودند)

رئيس جمهور با توافق رئيس دولت در مورد قراردادهاي بين المللي مذاكره و آنها [۳۸] را تنفيذ مي نمايد.

قراردادهاي مزبور فقط پس از موافقت هيأت وزيران تنفيذ شده تلقي مي گردد. هرگاه منافع كشور و امنيت دولت اجازه دهد دولت مجلس نمايندگان را از اين امر مطلع مي نمايد. قراردادهاي كه موجب تعهدات مالي دولت مي شود، قراردادهاي تجاري و كليۀ قراردادهاي كه امكان فسخ آنها در پايان هر سال وجود ندارد فقط با توافق مجلس نمايندگان تنفيذ مي شود.

اصل پنجاه و سوم [۳۹]

(قوانين بنيادين مصوب ۱۹۲۷/۱۰/۱۷ و ۱۹۴۷/۱/۲۱ و ۱۹۹۰/۹/۲۱ اين اصل را به شرح ذيل اصلاح نمودند)

۱- رئيس جمهور هرگاه بخواهد رياست هيأت وزيران را بعهده مي گيرد بدون اينكه در رأي گيري شركت نمايد.

۲- رئيس جمهور رئيس دولت تعيين شده را، پس از مشورت با رئيس مجلس نمايندگان بر اساس مشورتهاي مجلسيني الزامي كه مشارائليه نتايج آن را رسماً به اطلاع رئيس جمهور مي رساند، منصوب مي نمايد.

۳- وي حكم انتصاب رئيس هيأت وزيران را توشيح مي نمايد.

- ۴- وي با توافق رئيس هيات وزيران حكم تشكيل دولت و احكام مربوط به پذيرش استعفای وزيران يا برکناری آنها را توشیح می‌نماید.
- ۵- وي احكام پذيرش استعفای دولت يا احكام تلقي کننده دولت به مثابه مستعفی را توشیح می‌نماید.
- ۶- وي لوايح تقديمي هيات وزيران را به مجلس نمايندگان ارسال می‌نماید.
- ۷- وي سفرا را گسيل می‌نماید و استوارنامه سفراي خارجي را می‌پذیرد.
- ۸- وي رياست آيينهاي رسمي را به عهده دارد و نشانهاي حكومتي را اعطا می‌نماید.
- ۹- وي با صدور حكم اقدام به عفو می‌نماید. عفو عمومي فقط به موجب قانون اعطا می‌گردد.
- ۱۰- وي در صورت لزوم اقدام به ارسال پیام براي مجلس نمايندگان می‌نماید.
- ۱۱- وي هر موضوع فوري را خارج از دستور کار به هيات وزيران ارجاع می‌نماید.
- ۱۲- وي هر گاه لازم بداند، با توافق رئيس دولت، هيات وزيران را به تشكيل جلسه فوق‌العاده فرا می‌خواند.

اصل پنجاه و چهارم [۴۰] ۱

(قانون بنيادين مصوب ۱۹۹۰//۹/۲۱ اين اصل را به شرح ذيل اصلاح نمود)

اسناد صادره از سوي رئيس جمهور، به استثناء مصوبات دولتي مربوط به انتصاب رئيس دولت و پذيرش استعفای دولت يا مستعفی تلقي کردن آن بايد به امضای متقابل رئيس دولت و وزير يا وزيران مربوطه برسد. اسناد مربوط به توشیح قانون به امضای متقابل رئيس دولت می‌رسد.

اصل پنجاه و پنجم (۱)

(قوانين بنيادين مصوب ۱۹۲۷/۱۰/۱۷ و ۱۹۲۹/۵/۸ و ۱۹۹۰/۹/۲۱ اين اصل را به شرح ذيل اصلاح نمودند)

رئيس جمهور حق دارد، در موارد مندرج در مواد ۶۵ و ۷۷ قانون اساسي حاضر، از هيات دولت انحلال مجلس نمايندگان را، پيش از ختم قانوني مأموریت آن، درخواست نماید. چنانچه هيات وزيران به دنبال اين درخواست تصميم به انحلال مجلس گرفت، رئيس جمهور مصوبه دولتي مربوط به انحلال مجلس را توشیح می‌نماید. در اين صورت طبق اصل بيست و پنجم قانون اساسي حوزه‌هاي انتخاباتي تشكيل و مجلس جديد ظرف ۱۵ روز پس از اعلام نتایج انتخابات به تشكيل جلسه فراخوانده می‌شود.

هيات رئيسه مجلس تا انتخاب مجلس جديد اداره امور را بعهده دارد.

در صورتي که انتخابات در مدت زمان معين در اصل بيست و پنجم قانون اساسي برگزار نگردد، حكم مصوبه دولتي مربوط به انحلال مجلس کان‌لم‌یکن تلقي می‌شود و مجلس نمايندگان به اعمال اختيارات خود طبق مفاد قانون اساسي ادامه می‌دهد. [۴۱]

اصل پنجاه و ششم (۱)

(قوانين بنيادين مصوب ۱۹۲۷/۱۰/۱۷ و ۱۹۹۰/۹/۲۱ اين اصل را به شرح ذيل اصلاح نمودند)

رئيس جمهور قوانين مصوب قطعي را ظرف يك ماه پس از ارجاع به دولت [۴۲] توشیح و انتشار آنها را درخواست می‌نماید. وي بايد ظرف ۵ روز قوانيني را که فوریت توشیح آنها با رأي مجلس اعلام می‌گردد توشیح نموده و انتشار آنها را درخواست نماید. وي مصوبات دولتي را توشیح و انتشار آنها را درخواست می‌نماید. وي از هيات وزيران بررسي مجدد تصميمات متخذه آن را ظرف ۱۵ روز از تاريخ ارسال آن براي رياست جمهوري درخواست نماید.

چنانچه هيات وزيران در تصميم متخذه راسخ بود يا چنانچه مهلت مزبور بدون اينکه مصوبه دولتي توشیح يا بازگردانده شود، تصميم يا مصوبه مزبور قانوناً قابل اجرا تلقي می‌گردد و بايد انتشار يابد.

اصل پنجاه و هفتم (۱)

(قوانین بنیادین مصوب ۱۹۲۷/۱۰/۱۷ و ۱۹۹۰/۹/۲۱)

این اصل را به شرح ذیل اصلاح نمودند

رئیس جمهور می‌تواند طی مهلت تعیین شده برای توشیح، پس از اطلاع هیأت وزیران، شور مجدد قانون را درخواست نماید، درخواست مزبور را نمی‌توان رد کرد. [۴۳] هرگاه رئیس جمهور حق مزبور را اعمال کند فقط موظف است قانونی را که در شور مجدد در مجلس به تصویب اکثریت اعضای تشکیل دهنده قانونی مجلس مزبور رسیده است، توشیح نماید. در صورتی که مهلت مزبور بدون توشیح یا بازگرداندن قانون مورد نظر منقضی شود، قانون مزبور به خودی خود قابل اجرا می‌گردد و باید انتشار یابد.

اصل پنجاه و هشتم (۱)

(قوانین بنیادین مصوب ۱۹۲۷/۱۰/۱۷ و ۱۹۹۰/۹/۲۱ این اصل را به شرح

ذیل اصلاح نمودند)

رئیس جمهور می‌تواند با مصوبه دولتی صادره با نظر موافق هیأت وزیران هر [۴۴] لایحه‌ای را که دولت فوریت آن را در مصوبه ارسالی مصوب با نظر موافق هیأت وزیران اعلام نموده و مجلس ظرف چهل روز پس از درج آن در دستور کار جلسه با حضور کلیه اعضا و قرائت آن در جلسه مزبور هنوز در مورد آن اعلام نظر نکرده باشد، قابل اجرا نماید.

اصل پنجاه و نهم [۴۵]

(قانون بنیادین مصوب ۱۹۲۷/۱۰/۱۷ این اصل را به شرح ذیل اصلاح

نمود)

رئیس جمهور می‌تواند تشکیل مجلس را حداکثر به مدت یک ماه به تأخیر بیاندازد. وی نمی‌تواند دو بار طی یک نشست این کار را انجام دهد.

اصل شصتم (۲)

(قانون بنیادین مصوب ۱۹۴۷/۱/۲۱ این اصل را به شرح ذیل اصلاح نمود)

رئیس جمهور در مورد اعمالی که طی انجام وظیفه خود انجام داده، جز در [۴۶] موارد نقض قانون اساسی و ارتکاب خیانت بزرگ، مسؤول نمی‌باشد. مسؤولیت وی در مورد جرایم حقوق عمومی تابع قوانین عادی است. وی به علت جرایم مزبور و همچنین به علت نقض قانون اساسی و ارتکاب خیانت بزرگ فقط با رأی اکثریت دوسوم کلیه اعضای مجلس مجرم شناخته می‌شود؛ دیوان عالی پیش‌بینی شده در اصل هشتادم در مورد وی قضاوت می‌کند. وظایف مدعی‌العموم در دیوان عالی را یک صاحب‌منصب قضایی منصوب از طرف عالیترین مرجع قضایی با حضور اعضای مجالس انجام می‌دهد.

اصل شصت و یکم

ادامه کار رئیس جمهور متهم تا صدور رأی دیوان عالی به حالت تعلیق در می‌آید و سمت وی بلا تصدی می‌ماند.

اصل شصت و دوم [۴۷]

(قانون بنیادین مصوب ۱۹۹۰/۹/۲۱ این اصل را به شرح ذیل اصلاح نمود)

در موارد عدم تصدی سمت ریاست جمهوری به هر دلیلی، هیأت وزیران به طور نیابت اختیارات رئیس جمهور را اعمال می‌نماید.

اصل شصت و سوم

حقوق و مزایای رئیس جمهور به موجب قانون مشخص می‌شود. حقوق و مزایای مزبور طی مأموریت رئیس جمهور کاهش یا افزایش نمی‌یابد.

۲- رئیس هیأت وزیران

اصل شصت و چهارم [۴۸] ۱

(قانون بنیادین مصوب ۱۹۹۰/۹/۲۱ این اصل را به شرح ذیل اصلاح نمود)

رئیس هیأت وزیران رئیس دولت است. وی نماینده هیأت وزیران می‌باشد و از طرف هیأت وزیران سخن می‌گوید.

وی به عنوان مسئول اجرای سیاست‌های کلی که هیئت وزیران وضع می‌کند تلقی می‌شود. وی حقوق ویژه مشروحه ذیل را اعمال می‌نماید:

۱- وی ریاست هیأت وزیران را عهده‌دار است و قانوناً نایب رئیس شورای عالی دفاع می‌باشد.

۲- وی در مورد تشکیل دولتی که وی مصوبه دولتی تشکیل آن را با رئیس جمهور امضای متقابل می‌نماید اقدام به مشورت‌های مجلسین می‌کند. ظرف سی روز پس از صدور مصوبه مزبور دولت باید بیانییه دولتی را به منظور اخذ رأی اعتماد تقدیم مجلس کند. دولت پیش از اخذ رأی اعتماد یا پس از استعفا یا مستعفی تلقی شدن فقط در راستای انجام امور جاری می‌تواند حقوق ویژه خود را اعمال نماید.

۳- وی سیاست‌های کلی دولت را در برابر مجلس نمایندگان مطرح می‌کند.

۴- وی به همراه رئیس جمهور کلیه مصوبات، به جز مصوبه تعیین خود بعنوان رئیس دولت و مصوبه قبول استعفای دولت یا مستعفی تلقی کردن دولت، را امضای متقابل می‌کند.

۵- وی مصوبه فراخوان گشایش نشست فوق‌العاده و مصوبات توشیح قوانین یا بازگرداندن برای شور مجدد را امضا می‌کند.

۶- وی هیأت وزیران را به تشکیل جلسه و تنظیم دستور کار دعوت می‌نماید. وی پیشاپیش رئیس جمهور را از موضوعات جلسه و موضوعات فوری که مورد بحث قرار خواهند گرفت مطلع می‌سازد.

۷- وی فعالیتهای ادارات و مؤسسات دولتی را پیگیری می‌کند و میان وزیران هماهنگی به عمل می‌آورد و رهنمودهای کلی برای تضمین حسن اجرای امور را صادر می‌نماید.

۸- وی جلسات کاری را با طرفهای مربوطه در دولت با حضور وزیر ذیصلاح برگزار می‌کند.

۳- هیأت وزیران

اصل شصت و پنجم [۴۹] ۱

(قانون بنیادین مصوب ۱۹۹۰/۹/۲۱ این اصل را به شرح ذیل اصلاح نمود)

قوه مجریه به هیأت وزیران واگذار می‌شود که قوه‌ای را تشکیل می‌دهند که نیروهای مسلح تابع این قوه می‌باشند. قوه مجریه به طور اخص حقوق ویژه ذیل را اعمال می‌کند:

۱- وی سیاست کلی کشور را در کلیه زمینه‌ها تدوین، لوایح و مصوبات آیین‌نامه‌ای را تنظیم و تصمیمات لازم را برای اجرای آنها اتخاذ می‌کند.

۲- وی بر اجرای قوانین و آیین‌نامه‌ها مراقبت و بر عملکرد تمامی سازمانهای دولتی بدون هیچ استثنایی، اعم از ادارات و مؤسسات کشوری، لشکری و امنیتی اعمال نظارت می‌نماید.

۳- وی کارمندان دولتی را منصوب یا آنها را برکنار می‌نماید. وی استعفای آنها را طبق قانون می‌پذیرد.

۴- وی، در صورتی که مجلس نمایندگان، بدون هیچ دلیلی ضروری از تشکیل جلسه در طول نشست عادی یا در طول دو نشست فوق‌العاده متوالی که مدت هر یک از آنها از یک ماه کمتر نباشد یا در موارد رد بودجه به منظور ایجاد وقفه در عملکرد دولت امتناع ورزد بنا به درخواست رئیس جمهور مجلس نمایندگان را منحل می‌نماید.

۵- هیئت وزیران بشکل دوره‌ای در محل خاص خود تشکیل جلسه می‌دهد. هرگاه رئیس جمهور در جلسه مزبور شرکت نماید ریاست جلسه را عهده‌دار می‌شود. حد نصاب قانونی برای انعقاد جلسه دوسوم اعضا می‌باشد. تصمیمات در آن به شکل توافقی یا چنانچه این امر

امکان‌پذیر نباشد از طریق رأی‌گیری اتخاذ می‌گردد، لذا تصمیمات با رأی اکثریت حضار اخذ می‌شود. تصویب موضوعات اساسی مستلزم کسب موافقت دو سوم اعضای دولت که تعداد آن در مصوبه تشکیل آن ذکر شده است می‌باشد. مسایل مشروحه ذیل به مثابه مسایل اساسی تلقی می‌شوند:

بازنگری قانون اساسی، اعلام وضعیت فوق‌العاده و ختم آن، اعلان جنگ و صلح، اعلام بسیج عمومی، توافقنامه‌ها و عهدنامه‌های بین‌المللی، بودجه کل کشور، برنامه‌های توسعه فراگیر و درازمدت، انتصاب کارمندان عالی‌رتبه و هم‌تایان آنها، تجدید نظر در تقسیمات اداری، انحلال مجلس نمایندگان قانون انتخابات، قانون تابعیت، قوانین مربوط به احوال شخصیه، برکنار کردن وزیران.

اصل شصت و ششم [۵۰]

(قوانین بنیادین مصوب ۱۹۲۷/۱۰/۱۷ و ۱۹۹۰/۹/۲۱ این اصل را به شرح ذیل اصلاح نمودند)

چنانچه فردی لبنانی، و واجد شرایط لازم برای احراز صلاحیت انتخاب شدن در مجلس نمایندگان نباشد نمی‌تواند وزیر شود.

وزیران بر بخش‌های دولتی زیرمجموعه وزارتخانه خود اعمال مدیریت می‌نمایند. آنها اجرای قوانین و آیین‌نامه‌ها را، هر يك در خصوص آنچه به وی مربوط می‌شود، تضمین می‌کنند. وزیران در قبال مجلس نمایندگان به طور مشترك در خصوص سیاست کلی دولت و به طور فردی در خصوص امور شخصی خود مسؤول می‌باشند.

اصل شصت و هفتم [۵۱]

(قانون بنیادین مصوب ۱۹۲۷/۱۰/۱۷ این اصل را به شرح ذیل اصلاح نمود)

وزیران می‌توانند در جلسات مجلس حضور یابند و هرگاه درخواست نمایند سخنان آنان باید مسموع باشد. آنها می‌توانند يك یا چند نفر از کارمندان حوزه فعالیت خود را جایگزین خویش نمایند.

اصل شصت و هشتم [۵۲]

(قانون بنیادین مصوب ۱۹۲۷/۱۰/۱۷ این اصل را به شرح ذیل اصلاح نمود)

هر گاه مجلس طبق اصل سی و هفتم عدم اعتماد خود را نسبت به وزیری اعلام نماید، وزیر مزبور موظف است استعفا دهد.

اصل شصت و نهم [۵۳]

(قانون بنیادین مصوب ۱۹۲۷/۱۰/۱۷ این اصل را اصلاح، قانون بنیادین مصوب ۱۹۲۹/۵/۸ آن را

منسوخ و قانون بنیادین مصوب ۱۹۹۰/۹/۲۱ آن را به شرح ذیل وضع نمود)

۱- دولت در موارد ذیل مستعفی تلقی می‌گردد:

الف) در صورت استعفای رئیس دولت.

ب) در صورتی که دولت بیش از يك سوم اعضای خود را که در مصوبه دولتی تشکیل آن تعیین شده است از دست بدهد.

پ) در صورت فوت رئیس دولت.

ت) در آغاز دوره ریاست جمهوری.

ث) در آغاز دوره مجلس نمایندگان.

ج) هرگاه مجلس نمایندگان به ابتکار خود یا در پی رسیدگی به مسأله‌ای در مورد رأی اعتماد، از دولت سلب اعتماد نماید.

۲- برکناری وزیر با حکم رئیس جمهور و رئیس دولت پس از تصویب دوسوم اعضای دولت صورت می‌گیرد.
۳- هرگاه دولت استعفا دهد یا مستعفی تلقی شود، مجلس نمایندگان به طور قانونی، تا تشکیل دولت جدید و اخذ رأی اعتماد، در نشست فوق‌العاده می‌باشد.

اصل هفتادم [ه ۴] ۱

(قانون بنیادین مصوب ۱۹۹۰/۹/۲۱ این اصل را به شرح ذیل اصلاح نمود)
مجلس نمایندگان حق دارد رئیس هیأت وزیران و وزیران را به جرم خیانت بزرگ یا نقص در انجام وظایف محوله ناشی از سمت آنها متهم سازد، اتهام با رأی اکثریت دوسوم کل اعضای مجلس تأیید می‌شود. مسئولیت مدنی رئیس هیأت وزیران و وزیران به موجب قانون ویژه‌ای تعیین خواهد شد.

اصل هفتاد و یکم [ه ۵] ۱

(قانون بنیادین مصوب ۱۹۹۰/۹/۲۱ این اصل را به شرح ذیل اصلاح نمود)
دیوان عالی به اتهام رئیس هیأت وزیران یا وزیر متهم رسیدگی می‌نماید.

اصل هفتاد و دوم [ه ۶] ۱

(قانون بنیادین مورخ ۱۹۹۰/۹/۲۱ این اصل را به شرح ذیل اصلاح نمود)
به محض اتهام رئیس هیأت وزیران یا وزیر وی از مسئولیت خود کناره‌گیری می‌کند و استعفای وی مانع آغاز یا ادامه پیگردها نمی‌شود.

فصل سوم

الف - انتخاب رئیس جمهور

اصل هفتاد و سوم (۲)

(قوانین بنیادین مصوب ۱۹۲۷/۱۰/۱۷، ۱۹۴۸/۵/۲۲ و ۱۹۷۶/۶/۲۴)

این اصل را به شرح ذیل اصلاح نمودند)

حداقل یکماه و حداکثر دوماه پیش از انقضاء دورهٔ اختیارات رئیس جمهوری، [۵۷] مجلس بدعوت رئیس آن برای انتخاب رئیس جمهور جدید تشکیل جلسه می‌دهد. و در صورت عدم فراخوان، گردهمایی مزبور به طور قانونی در دهمین روز پیش از پایان مأموریت ریاست جمهوری تشکیل خواهد شد.

اصل هفتاد و چهارم (۱)

(قانون بنیادین مصوب ۱۹۲۷/۱۰/۱۷ این اصل را به شرح ذیل اصلاح نمود)

در موارد عدم تصدی سمت ریاست جمهوری به علت فوت، استعفای یا به [۵۸] هر علت دیگری، به منظور انتخاب رئیس جمهور جدید، مجلس بلافاصله و به طور قانونی تشکیل جلسه می‌دهد. چنانچه در زمان عدم تصدی سمت ریاست جمهوری مجلس منحل شده باشد، هیأت‌های انتخاباتی بدون وقفه فراخوانده، انتخابات بلافاصله انجام و مجلس به طور قانونی تشکیل می‌شوند.

اصل هفتاد و پنجم [۵۹]

(قانون بنیادین مصوب ۱۹۲۷/۱۰/۱۷ این اصل را به شرح ذیل اصلاح نمود)

مجلس تشکیل شده برای انتخاب رئیس جمهور يك هیأت انتخاباتی و نه يك مجلس مشاوره، تشکیل می‌دهد. مجلس باید بدون وقفه و بحث اقدام به انتخاب رئیس حکومت نماید.

ب - بازنگری قانون اساسی

اصل هفتاد و ششم [۶۰]

(قانون بنیادین مصوب ۱۹۲۷/۱۰/۱۷ این اصل را به شرح ذیل اصلاح نمود)

قانون اساسی را می‌توان به ابتکار رئیس جمهور مورد بازنگری قرار داد. دولت مجلس را به بحث در مورد لایحه قانون بنیادین دعوت می‌کند.

اصل هفتاد و هفتم (۲)

(قوانین بنیادین مصوب ۱۹۲۷/۱۰/۱۷ و ۱۹۹۰/۹/۲۸ این اصل را به شرح ذیل اصلاح نمودند)

همچنین قانون اساسی را می‌توان به ابتکار مجلس نمایندگان مورد بازنگری قرار داد. [۶۱] بازنگری مزبور به نحوه ذیل انجام می‌شود:

مجلس نمایندگان می‌تواند طی نشست عادی و بر اساس پیشنهاد حداقل ۱۰ تن از اعضای خود طرح بازنگری قانون اساسی را با اکثریت دوسوم اعضای تشکیل دهنده قانونی آن ارایه نماید.

اصول و مسایل موضوع طرح باید بوضوح تدقیق و ذکر شود.

رئیس مجلس طرح مزبور را به دولت ارسال و از دولت تدوین لایحه قانون بنیادین را درخواست می‌نماید.

چنانچه دولت با اکثریت دوسوم پیشنهاد مجلس نمایندگان را تصویب نماید، باید لایحه بازنگری را تهیه و ظرف ۴ ماه به مجلس ارایه کند؛ چنانچه دولت با مجلس موافق نباشد، مصوبه را به منظور شور مجدد به مجلس عودت می‌دهد. چنانچه مجلس با اکثریت سه‌چهارم اعضای تشکیل دهنده قانونی آن بر پیشنهاد خود ثابت باشد، رئیس جمهور می‌تواند با خواست مجلس موافقت کند یا از هیأت دولت انحلال مجلس را خواستار شود و ظرف سه ماه برای انتخابات جدید اقدام نماید.

چنانچه مجلس جدید بر لزوم بازنگری اصرار ورزد، دولت موظف است موافقت و لایحه بازنگری را ظرف مهلت ۴ ماه ارایه نماید.

پ - عملکرد مجلس

اصل هفتاد و هشتم [۶۲]

(قانون بنیادین مصوب ۱۹۲۷/۱۰/۱۷ این اصل را به شرح ذیل اصلاح نمود)

هرگاه لایحه قانون بنیادین در مجلس مطرح باشد، مجلس تا صدور رأی قطعی فقط به بازنگری می‌پردازد.

مجلس جز در مورد اصول و مسایلی که در لایحه تقدیمی اجمالاً ذکر و تدقیق شده است به شور و رأی‌گیری نمی‌پردازد.

اصل هفتاد و نهم (۲)

(قوانین بنیادین مصوب ۱۹۲۷/۱۰/۱۷ و ۱۹۹۰/۹/۲۸ این اصل را به شرح ذیل اصلاح نمودند)

هرگاه لایحه قانون بنیادین در مجلس نمایندگان مطرح باشد، مجلس فقط [۶۳] زمانی می‌تواند معتبراً به شور و رأی‌گیری در مورد موضوع مطروحه اقدام نماید که اکثریت دوسوم اعضای تشکیل دهنده قانونی آن حضور داشته باشند و رأی‌گیری باید با همین اکثریت انجام گیرد.

رئیس جمهور موظف است قانون بنیادین را در همان شرایط و انحاء توشیح و انتشار قوانین عادی توشیح نماید. وی می‌تواند طی مهلت تعیین شده برای توشیح، پس از اطلاع هیأت وزیران، از مجلس نمایندگان شور جدیدی را درباره لایحه درخواست کند و رأی‌گیری نیز باید با اکثریت دوسوم انجام گیرد.

فصل چهارم

مفاد مختلف

الف - دیوان عالی

اصل هشتادم [۶۴] ۱

(قوانین بنیادین مصوب ۱۹۲۷/۱۰/۱۷ و ۱۹۹۰/۹/۲۱ این اصل را به شرح ذیل اصلاح نمودند)

دیوان عالی که وظیفه محاکمه رؤسای جمهور و وزیران را عهده‌دار می‌باشد از هفت نماینده منتخب مجلس نمایندگان و هشت صاحب‌منصب قضایی عالی‌رتبه لبنانی که طبق سلسله مراتب یا، در صورت هم‌ترازی، بر اساس سوابق کاری برگزیده می‌شوند تشکیل می‌گردد. ایشان به ریاست عالی‌رتبه‌ترین صاحب‌منصب قضایی تشکیل جلسه می‌دهند. آراء محکومیت در دیوان عالی با اکثریت ده رأی صادر می‌شود. آیین دادرسی در دیوان به موجب قانون ویژه‌ای تعیین می‌گردد.

ب - تأمین منابع مالی

اصل هشتاد و یکم [۶۵] ۱

(قانون بنیادین مصوب ۱۹۴۷/۱/۲۱ این اصل را به شرح ذیل اصلاح نمود)

مالیاتها در جهت منافع عمومی وضع می‌گردند. در جمهوری لبنان، مالیاتها را فقط طبق يك قانون یکنواخت که بدون استثنا در تمامی کشور اجرا می‌شود می‌توان افزایش داد.

اصل هشتاد و دوم

مالیات را فقط به موجب قانون می‌توان اصلاح یا لغو نمود.

اصل هشتماد و سوم

هر سال در آغاز نشست اکبر دولت بودجه کلي درآمدها و هزینه‌هاي سال بعد را براي بررسی و تصویب به مجلس نمایندگان تقدیم می‌کند. و در مورد هر يك از مواد بودجه رأی‌گیری بعمل می‌آید.

اصل هشتماد و چهارم (۲)

قانون بنیادین مصوب ۱۹۲۷/۱۰/۱۷ این اصل را به شرح ذیل اصلاح نمود)

مجلس نمایندگان نمی‌تواند، در جریان بحث در مورد بودجه و لوايح گشایش [۶۶] اعتبار اضافي یا ویژه، اعتبارات پیشنهادي در لایحه بودجه یا در لوايح پیش گفته را از طریق اصلاح یا پیشنهادهاي مستقل افزایش دهد. اما هرگاه مباحث مذکور پایان یافت، مجلس می‌تواند قوانین حاوي هزینه‌هاي جدید را تصویب نماید.

اصل هشتماد و پنجم (۱)

قوانین بنیادین مصوب ۱۹۲۷/۱۰/۱۷، ۱۹۴۷/۱/۲۱ و ۱۹۹۰/۹/۲۱ این اصل را به شرح ذیل اصلاح نمودند)

گشایش اعتبار فوق‌العاده فقط به موجب قانون ویژه امکان‌پذیر است. [۶۷] معذالك، هرگاه شرایط پیش‌بینی نشده هزینه‌هاي فوري را الزامی گرداند، رئیس جمهور می‌تواند با صدور مصوبه‌اي بر اساس نظر موافق هیأت وزیران اقدام به گشایش اعتبارات فوق‌العاده یا اضافي، یا انتقالهاي اعتباري می‌نماید. اعتبارات مزبور نمی‌تواند از حداکثر مبلغ تعیین شده در بودجه بیشتر باشد. تدابیر متخذة در اولین نشست آتی مجلس به تصویب می‌رسد.

اصل هشتماد و ششم (۱)

قوانین بنیادین مصوب ۱۹۲۷/۱۰/۱۷ و ۱۹۹۰/۹/۲۱ این اصل را به شرح ذیل اصلاح نمودند)

چنانچه مجلس نمایندگان پیش از ختم نشست مختص بررسی بودجه، نظر خود را [۶۸] به طور قطعي در مورد بودجه اعلام نکند، رئیس جمهور با توافق رئیس دولت، مجلس را، به منظور ادامه بحث در مورد بودجه، به نشستی فوق‌العاده که در پایان ژانویه ختم می‌گردد، فرا می‌خواند. چنانچه در پایان نشست فوق‌العاده مزبور در مورد بودجه نظر قطعي داده نشود، هیأت وزیران می‌تواند تصمیمي اتخاذ کند که بر اساس آن رئیس جمهور مصوبه‌اي را توشیح نماید که به موجب آن لایحه بودجه به همان شکل ارایه آن به مجلس لازم‌الاجرا و قابل اعمال می‌گردد. هیأت وزیران این حق را فقط در صورتی می‌تواند اعمال کند که لایحه بودجه حداقل پانزده روز پیش از آغاز نشست به مجلس تقدیم شده باشد.

اصل هشتماد و هفتم [۶۹] ۱

قانون بنیادین مصوب ۱۹۲۷/۱۰/۱۷ این اصل را به شرح ذیل اصلاح نمود)

محاسبه قطعي اداره اموال براي سال مالي بسته شده باید پیش از توشیح بودجه دومین سال مالي پس از سال مالي مورد محاسبه به مجلس ارائه و تصویب شود. (دیوان محاسبات به موجب يك قانون خاص تشکیل خواهد شد.)

اصل هشتماد و هشتم

هر گونه استقراض دولتي یا هر گونه تعهدي که موجب هزینه عمومي براي خزانه شود فقط به موجب قانون قابل انجام خواهد بود.

اصل هشتماد و نهم

هر گونه امتیازدهی با هدف بهره‌برداری از منابع طبیعی کشور یا منافع عمومی یا انحصار فقط به موجب قانون و برای يك مدت زمان محدود اعطا می‌شود.

فصل پنجم

مقررات مربوط به دولت
نماینده و جامعه ملل

اصل نودم [۷۰] ۱

(قانون بنیادین مصوب ۱۹۴۳/۱۱/۹ این اصل را منسوخ نمود.)

اصل نود و یکم [۷۱] ۱

(قانون بنیادین مصوب ۱۹۴۳/۱۱/۹ این اصل را منسوخ نمود.)

اصل نود و دوم [۷۲] ۱

(قانون بنیادین مصوب ۱۹۴۳/۱۱/۹ این اصل را منسوخ نمود.)

اصل نود و سوم [۷۳] ۱

(قانون بنیادین مصوب ۱۹۴۷/۱/۲۱ این اصل را منسوخ نمود.)

اصل نود و چهارم [۷۴] ۱

(قانون بنیادین مصوب ۱۹۴۳/۱۱/۹ این اصل را منسوخ نمود.)

فصل ششم

مقررات نهایی و انتقالی

اصل نود و پنجم [۷۰] ۱

(قوانین بنیادین مصوب ۱۹۴۳/۱۱/۹ و ۱۹۹۰/۹/۲۱ این اصل را به شرح ذیل اصلاح نمودند)

مجلس نمایندگان لبنان باید بر اساس مساوات میان مسلمانان و مسیحیان تدابیر لازمه را برای حذف فرقه‌گرایی سیاسی بر اساس یک برنامه مرحله‌بندی شده اتخاذ نماید. یک کمیته ملی بریاست رئیس جمهور و با عضویت رئیس مجلس نمایندگان و رئیس هیأت وزیران و نخست‌وزیر و شخصیت‌های سیاسی، فکری و اجتماعی تشکیل می‌شود.

وظیفه کمیته مزبور بر بررسی و پیشنهاد راهکارهایی که حذف فرقه‌گرایی را ممکن می‌سازند و ارائه راهکارهای مزبور به مجلس نمایندگان و هیأت وزیران و همچنین پیگیری اجرای مرحله‌بندی شده برنامه مبتنی می‌باشد.

در طول دوره انتقالی

الف) تمامی طوائف بشکل عادلانه‌ای در تشکیل دولت حضور دارند.

ب) قاعده نمایندگی فرقه‌ای لغو شده است. قاعده مزبور با تخصص و صلاحیت در مشاغل دولتی، مناصب قضایی و سازمان‌های نظامی و امنیتی و مؤسسات دولتی و نیمه‌دولتی بر اساس الزامات آشتی ملی به استثنای طبقه اول مشاغل یا مشاغل معادل، جایگزین می‌شود. مشاغل مزبور به طور مساوی بین مسیحیان و مسلمانان تقسیم می‌گردد و با رعایت اصول تخصصی و صلاحیت شغلی به طائفه‌ای مشخص اختصاص داده نمی‌شود.

اصل نود و ششم [۷۶] ۱

(قانون بنیادین مصوب ۱۹۴۷/۱/۲۱ این اصل را منسوخ نمود.)

اصل نود و هفتم [۷۷] ۱

(قانون بنیادین مصوب ۱۹۴۷/۱/۲۱ این اصل را منسوخ نمود.)

اصل نود و هشتم [۷۸] ۱

(قانون بنیادین مصوب ۱۹۴۷/۱/۲۱ این اصل را منسوخ نمود.)

اصل نود و نهم [۷۹] ۱

(قانون بنیادین مصوب ۱۹۴۷/۱/۲۱ این اصل را منسوخ نمود.)

اصل صدم [۸۰] ۱

(قانون بنیادین مصوب ۱۹۴۷/۱/۲۱ منسوخ نمود)

اصل صد و یکم

از اول سپتامبر ۱۹۲۶ دولت «لبنان کبیر» بدون هیچ‌گونه تغییر و اصلاحی «جمهوری لبنان» نامیده می‌شود.

اصل صد و دوم

(قانون بنیادین مصوب ۱۹۴۳/۱/۹ این اصل را به شرح ذیل اصلاح نمود)

کلیه مفاد قانونی مغایر با قانون اساسی حاضر ملغی می‌گردد. [۸۱]

